

певні органи не працюють в штатному режимі, полегшили звітний процес для підприємств, які опинились в окупації, вирішили ряд питань, що виникають у зв'язку із відсутністю звітності від окремих бюджетних установ. При цьому слід зазначити, що інші підприємства подають звітність у штатному режимі. Тобто, бюджетна система вціліла і нові норми регулюють питання підприємств, на діяльність яких війна вплинула безпосередньо.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 19.07.1999 № 996-XIV ; станом на 10.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 06.03.2023).

2. Порядок подання фінансової звітності : постанова Кабінету міністрів України від 28.02.2000 № 419 ; станом на 02.12.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-п#Text> (дата звернення: 06.03.2023)

3. Порядок виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану: постанова Кабінету міністрів України від 09.06.2021 № 590 ; станом на 01.01.2023. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/590-2021-п#Text> (дата звернення: 06.03.2023)

Abstract: *the peculiarities of drawing up and submitting annual financial statements by budgetary institutions during martial law, the legislative and regulatory regulation of these processes, the economic and managerial meaning of such regulation are investigated*

Keywords: *financial reporting, martial law, manager of budget funds, Treasury bodies*

Науковий керівник:

Ксьонжик І.В.,

*д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК: 336:33

ОСКАРЖЕННЯ ЗАКУПІВЕЛЬ: ОСОБЛИВОСТІ В УКРАЇНІ ТА У ПОЛЬЩІ

Митрофанова Юлія Володимирівна,

здобувач вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *досліджено процес оскарження публічних закупівель в Україні та у Польщі, визначено спільні риси та основні відмінності*

Ключові слова: *публічні закупівлі, оскарження, орган оскарження, процедура, оплата*

Публічні закупівлі є важливим процесом для будь-якої держави, який пов'язує державних замовників та приватних постачальників. Водночас, порушення законодавства та неправомірні рішення можуть мати місце у будь-яких процесах та у будь-якій країні. Для цього безпосередньо у публічних закупівлях передбачено процедуру оскарження, завдяки якій скаргник може

відновити законність процедури. Нами для дослідження обрано досвід оскарження в Україні та у Польщі.

Процес оскарження в Україні регламентується Законом України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII та Постановою Кабінету міністрів України «Про встановлення розміру плати за подання скарги та затвердження Порядку здійснення плати за подання скарги до органу оскарження через електронну систему закупівель та її повернення суб'єкту оскарження» від 22.04.2020 № 292 [1,2].

Перший нормативний акт регулює загальні положення процесу оскарження. Згідно ст. 18 вищезазначеного закону органом оскарження публічних закупівель є Антимонопольний комітет України. Оскарження закупівель відбувається за наступним механізмом. При поданні скарги (в якій вказується замовник, реквізити скаржника, суть претензії тощо) скаржник має заплатити кошти через електронну систему закупівель. Після подання Антимонопольний комітет приймає рішення щодо розгляду скарги. Якщо скарга не відхиляється, а приймається до розгляду, вона оприлюднюється в електронній системі закупівель, яка автоматично призупиняє тендер до завершення розгляду скарги. Строк розгляду триває не більше 10-ти робочих днів, але може бути продовжений до 20-ти робочих днів, якщо Антимонопольний комітет аргументує дане рішення. По завершенню розгляду скарги орган оскарження приймає рішення про встановлення або відсутність порушення та прийняття заходів щодо усунення порушень.

Постанова КМУ № 292 регулює порядок сплати за скаргу, її обсяг, який залежить від обсягу закупівлі, але містить мінімальний та максимальний обсяг. У випадку задоволення скарги, сплата повертається скаржнику, у інших випадках дані кошти перераховуються об'єкту оскарження чи в державний бюджет.

Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» від 12 жовтня 2022 № 1178 спрямована на забезпечення спрощення закупівель, пришвидшення їх проведення, більшої гнучкості замовників. У таких умовах роль оскарження, як інструменту захисту прав учасників та забезпечення дотримання вимог законодавства та принципів публічних закупівель, зростає, хоча реалізація права на оскарження ускладнюється у зв'язку із скороченням термінів закупівель [3]. В цілому процедура не змінилась, але змінились строки, що відображено в таблиці 1.

У Польщі здійснення публічних закупівель та їх оскарження регулюється Законом «Про державні закупівлі» (*Prawo zamówień publicznych*) [4]. Щодо оскарження у зазначеному нормативному документі передбачено Розділ IX «Правові засоби захисту» (*Środki ochrony prawnej*).

Таблиця 1 Строки подання та розгляду скарг

Строки	Закон України № 922-VIII	Постанова Кабінету міністрів України № 1178	Prawo zamówień publicznych
Подання: скарги на умови тендерної документації	з моменту оголошення закупівлі, але не пізніше 4 днів до кінцевого строку подання документації	з моменту оголошення закупівлі, але не пізніше 3 днів до кінцевого строку подання документації	5 днів з дня публікації закупівлі, якщо вартісний обсяг закупівлі менше порогів ЄС. 10 днів з дня публікації закупівлі, якщо вартісний обсяг більше порогів ЄС.
скарги на етапі зміни у тендерній документації та подання тендерних пропозицій	протягом 10 днів після порушення прав скаржника, але не пізніше 4 днів до кінцевого строку подання документації	протягом 4 днів після порушення прав скаржника, але не пізніше 3 днів до кінцевого строку подання документації	
скарги на етапі оцінки тендерних пропозицій	протягом 10 днів після оголошення переможця, але до дня заключення договору	протягом 5 днів після оголошення переможця, але до дня заключення договору	Протягом 5, 10 або 15 днів після оголошення переможця, в залежності від способу подання скарги та відношення до порогів ЄС
скарга щодо не проведення процедури укладання договору	-	-	Протягом 15 днів після публікації в польському Віснику державних закупівель про її результати або 30 днів після публікації в Офіційному журналі ЄС
Прийняття скарги до розгляду	не більше 3 р.д.	не більше 2 р.д.	Не більше 3 р.д.
Строк розгляду скарги	не більше 10 р.д.	не більше 7 р.д.	не більше 15 р.д.
Подовжений строк розгляду скарги	не більше 20 р.д.	не більше 12 р.д.	-

Джерело: побудовано автором на основі [1, 3, 4]

Органом оскарження публічних закупівель у Польщі є Національна апеляційна палата (Krajowa Izba Odwoławcza). Скарги подаються учасниками публічних закупівель до Голови Палати електронними листами або звичайним листом (у такому випадку необхідно окремо повідомити про скаргу замовника).

У Польщі скаржник має заплатити внесок. Скарга розглядається за умови відсутності формальних помилок та оплати внеску. Голова Палати може викликати скаржника, щоб він виправив формальні помилки, інакше скарга не розглядається. Скаржник має право відкликати скаргу до закінчення слухання по справі і це не матиме юридичних наслідків, а замовник може подати свої зауваження та пояснення. Замовник має повідомити інших учасників про оскарження закупівлі. Інші учасники закупівлі можуть приєднатись до процедури оскарження на стороні замовника або скаржника і надати свої доповнення до скарги або спростування. Замовник або скаржник можуть оскаржити приєднання інших учасників до процедури. Палата розглядає скаргу протягом 15 днів з дня її отримання та організовує судове засідання, на якому приймається рішення щодо відхилення вимог скаржника або задоволення скарги, відповідальність за порушення (якщо воно передбачено).

Отже, українська та польська процедури оскарження публічних закупівель мають спільні риси (зокрема, нормативне регулювання, офіційний орган оскарження, оплата скарги). Водночас, на нашу думку українська

процедура оскарження є більш простою, доступною та прозорою, оскільки передбачає взаємодію меншої кількості учасників оскарження та «відсутність скарги на скаргу», що впливає на строки. З іншого боку, польський механізм містить судовий процес у ході якого сторони можуть відстоювати свою позицію. У будь-якому разі, оскарження має бути невід'ємною складовою закупівель для забезпечення дотримання їх принципів.

Список використаних джерел

1. Про публічні закупівлі : закон України від 25.12.2015 № 922-VIII ; станом на 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text> (дата звернення: 27.02.2023).
2. Про встановлення розміру плати за подання скарги та затвердження Порядку здійснення плати за подання скарги до органу оскарження через електронну систему закупівель та її повернення суб'єкту оскарження : Постанова Кабінету міністрів України від 22.04.2020 № 292 ; станом на 26.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/292-2020п#Text> (дата звернення: 27.02.2023).
3. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України “Про публічні закупівлі”, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування : Постанова Кабінету міністрів України від 12.10.2022 № 1178 ; станом на 25.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-п#Text> (дата звернення: 27.02.2023).
4. Prawo zamówień publicznych : Закон Республіки Польща від 11.09.2019. URL: www.gov.pl (дата звернення: 27.02.2023).

Abstract: *the process of contesting public procurement in Ukraine and Poland was investigated, common features and main differences were identified*

Key words: *public procurement, appeal, appeal body, procedure, payment*

Науковий керівник:

Чебан Ю.Ю.,

*канд. екон. наук, доцент, доцент, кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК: 567.24(078)

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ПРАКТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ВОЄННОГО СТАНУ

Моцьо Тетяна Миколаївна

здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *висвітлено сутність інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку. Висвітлюються проблемні питання проведення інвентаризації в сучасних умовах. Доведено, що значного покращення інвентаризаційної роботи можна досягнути за рахунок більш повного використання можливостей і прийомів економічного аналізу.*

Ключові слова: *Інвентаризація, фінансова звітність, облік, матеріально-відповідальні особи.*